

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА»

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник:

Ільченко Алла,

доцент кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін, к.пед.н., доцент

Полтава, 2021 р.

Назва навчальної дисципліни	Етика та естетика
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Ільченко Алла , к. пед. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: alla.ilchenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/ilchenko-alla-myhaylivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень*
Спеціальність, спеціалізація	міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія», «Історія та культура України».

*для галузі знань 21 Ветеринарна медицина

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями розвитку етичної та естетичної думки, теоретико-методологічними та практичними основами етики та естетики, формування у майбутніх фахівців необхідних теоретичних знань та практичних навичок для свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, набуття і вдосконалення індивідуальної культури, системи цінностей, оцінок, смаків та ідеалів.

Основні завдання навчальної дисципліни: прищеплення здобувачам вищої освіти навичок та вмій, необхідних для успішної професійної діяльності, творчої самореалізації у громадському та культурному житті, сприяння самовдосконаленню та вихованню моральної та естетичної свідомості.

Компетентності		Програмні результати
Загальні	фахові	
ЗК 1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу, суспільство, життєдіяльність. ЗК 2. Здатність демонструвати моральні засади міжособистісних відносин. ЗК 3. Вміння виявляти,	СК 1. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію, діяти соціально відповідально і свідомо при вирішенні професійних завдань. СК 2. Здатність етичного та естетичного осягнення дійсності, демонструвати високу світоглядно-методологічну культуру мислення.	РН 1. Демонструвати здатність знаходити, з урахуванням визначених моральних переконань та смакових уподобань, компромісні рішення при здійсненні спільної діяльності, налагоджувати ефективні ділові комунікації, взаємодію, що відповідають універсальним етичним нормам. РН 2. Демонструвати уміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні

ставити, вирішувати професійні та життєві проблеми на основі етико-естетичних міркувань (мотивів).		знання з фундаментальними моральними та естетичними цінностями.
--	--	---

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання етики. Мораль як соціальний феномен.

Тема 2. Головні етапи історичного розвитку етичної думки.

Тема 3. Поняття, структура і категорії моральної свідомості.

Тема 4. Моральні виміри спілкування.

Тема 5. Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика.

Теми 6. Професійна етика.

Тема 7. Визначення та сутність поняття «естетика». Основні категорії естетики.

Тема 8. Специфіка і структура естетичної свідомості.

Тема 9. Мистецтво як естетичне явище. Мистецтво ХХ ст. в контексті західноєвропейської естетики.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	н/п	с.р.		л	п	лаб.	с.р.	
Тема 1. Предмет і завдання етики. Мораль як соціальний феномен.	10	2	2	-	-	6	10	2	2	-	6	
Тема 2. Головні етапи історичного розвитку етичної думки.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	10	
Тема 3. Поняття, структура і категорії моральної свідомості.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	10	
Тема 4. Моральні виміри спілкування.	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	8	
Тема 5. Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	10	
Тема 6. Професійна етика.	10	2	-	-	-	8	10	-	-	-	10	
Тема 7. Визначення та сутність поняття «естетика». Основні	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	10	

категорії естетики.											
Тема 8. Специфіка і структура естетичної свідомості.	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	10
Тема 9. Мистецтво як естетичне явище. Мистецтво ХХ ст. в контексті західноєвропейської естетики.	10	-	-	-	-	10	10	-	-	-	10
В т.ч. індивідуальні завдання (контр. робота)	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	4	2	-	84

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
РН 1. Демонструвати здатність знаходити, з урахуванням визначених моральних переконань та смакових уподобань, компромісні рішення при здійсненні спільної діяльності, налагоджувати ефективні ділові комунікації, взаємодію, що відповідають універсальним етичним нормам.	50	50	30	ведення конспекту; опитування, участь у дискусіях; виконання завдань самостійної роботи; виконання тестових завдань; підготовка реферату, доповіді

РН 2. Демонструвати уміння діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), поєднувати глибокі професійні знання з фундаментальними моральними та естетичними цінностями.	50	50	30	мультимедійною презентацією контрольна робота (для ЗФН)
Разом	100	100	60	

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(денна форма навчання)**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти						Разом
	Ведення конспекту	Опитування	Розв'язування тестів	Самостійна робота			
				Практичні завдання	Реферат	Презентація	
Тема 1. Предмет і завдання етики. Мораль як соціальний феномен.	2	-	12	3			5
Тема 2. Головні етапи історичного розвитку етичної думки.	2	5		3			10
Тема 3. Поняття, структура і категорії моральної свідомості.	2	5		3			10
Тема 4. Моральні виміри спілкування.	2	5		3			10
Тема 5. Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика.	2	5		3			10
Тема 6. Професійна етика.	2	-		3			5
Тема 7. Визначення та сутність поняття «естетика». Основні категорії естетики.	2	5		3			10
Тема 8. Специфіка і структура естетичної свідомості.	2	-		3			5
Тема 9. Мистецтво як естетичне явище. Мистецтво ХХ ст. в контексті західноєвропейської естетики.	-	-		3			15
Реферат, презентація	-	-	-	-	10	10	20
Разом	16	25	12	27	10	10	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(заочна форма навчання)**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти						Разом
	Ведення конспекту	Опитування	Розв'язування тестів	Самостійна робота			
				Практичні завдання	Реферат, презентація	Контрольна робота	
Тема 1. Предмет і завдання етики. Мораль як соціальний феномен.	2	5	12	3		-	22
Тема 2. Головні етапи історичного розвитку етичної думки.	-	-	-	3		-	3
Тема 3. Поняття, структура і категорії моральної свідомості.	-	-	-	3		-	3
Тема 4. Моральні виміри спілкування.	2	-	-	3		-	5
Тема 5. Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика.	-	-	-	3		-	3
Тема 6. Професійна етика.	-	-	-	3		-	3
Тема 7. Визначення та сутність поняття «естетика». Основні категорії естетики.	-	-	-	3		-	3
Тема 8. Специфіка і структура естетичної свідомості.	-	-	-	3		-	3
Тема 9. Мистецтво як естетичне явище. Мистецтво ХХ ст. в контексті західноєвропейської естетики.	-	-	-	3		-	3
Реферат, презентація	-	-	-	-	10 10	-	20
Індивідуальне завдання (контр.роб)	-	-	-	-	-	32	32
Разом	4	5	12	27	20	32	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Етика та естетика : підруч. для студ. ВНЗ реком. МОНУ / за ред. В.Л. Петрушенка. Львів : Новий Світ. 2000, 2008. 240 с.
2. Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування : навч. посібник. Суми : Університетська книга, 2005. 222 с.
3. Левчук Л.Т. Естетика : навч. посібник. К. : Вища школа, 2000. 399 с.
4. Малахов В. Етика : навч. посібник. К. : Либідь, 2000. 382 с.
5. Тофтул М.Г. Етика : навч. посібник. К.: Академія, 2006. 416 с.

6. Юрій М.Ф. Етика: підручник. К. : Дакор, 2006. 320 с.

Допоміжні:

1. Аболіна Т.Г., Нападиста В.Г., Рихліцька О.Д. та ін. Прикладна етика : навч. посіб. / за ред. Панченко В.І. К. : «Центр учбової літератури», 2012. 392 с.
2. Анучина Л.В. Соціальне призначення мистецтва в різні культурні епохи : навч. посібник. Х.: Регіон-інформ, 2003. 96 с.
3. Естетика: навч. посібник. / за ред. В.О. Лозового. К. : Юрінком Інтер, 2005. 208 с.
4. Етика і психологія ділового спілкування : навчально-методичний посібник для студентів напряму «Документознавство та інформаційна діяльність» / Автор-упорядник К.В. Джерджера. Рівне : РДГУ, 2011. 240 с.
5. Эстетика и теория искусства XX века : Хрестоматия / Сост. Н.А. Хренов, А.С. Мигунов. М. : Прогресс-Традиция, 2008. 688 с.
6. Ільченко А.М. Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Етика та естетика» для здобувачів вищої освіти. Полтава : ПДАА, 2020. 28 с.
7. Ільченко А.М. Методичні рекомендації до семінарських занять з навчальної дисципліни «Етика та естетика» для здобувачів вищої освіти. Полтава : ПДАА, 2020. 20 с.
8. Малахов В.А. Етика. Курс лекцій: навч. посібн. 4-те вид. К. : Либідь, 2002. 199 с.
9. Мейман Э. Введение в современную эстетику. М : Издательство ЛКИ, 2007. 200 с.
10. Мирное искусство. Направления и течения от импрессионизма до наших дней. Энциклопедия / Составитель И.Г. Мосин. СПб. : СЗКЭО «Кристалл»; М. : «Оникс», 2006. 192 с.
11. Петкова С.М. Справочник по мировой культуре и искусству. Ростов-наДону : Феникс, 2007. 506 с.
12. Чмут Т.К. Етика ділового спілкування : курс лекцій. К. : МАУП. 1999. 203 с.
13. Філоненко М.М. Психологія спілкування : підручник. К. : Центр учбової літератури, 2008. 224 с.

Інформаційні ресурси:

1. Гриценко Т.Т. Етика ділового спілкування : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 344 с. URL : <http://www.info-library.com.ua/books-book-132.html>
2. Мовчан В.С. Етика : навчальний посібник. К. : Знання, 2007. 483 с. URL : <http://www.info-library.com.ua/books-book-169.html>
3. Петрушенко В.Л. та ін. Етика та естетика : навчальний посібник. Львів : Вид-во Нац. університету «Львівська політехніка», 2008. 180с. URL : <http://www.info-library.com.ua/books-book-126.html>
4. Кривцун О.А. Естетика : навчальний посібник. М. : Аспект Пресс, 2003. 447 с. URL : <http://www.info-library.com.ua/books-book-131.html>
5. Шеломенцев В.М. Етикет і сучасна культура спілкування : навчальний посібник. К. : Лібра, 2003. 416 с. URL : <http://www.info-library.com.ua/books-book-170.html>